

1901-06-07

AFSENDER

Oscar Matthiesen

MODTAGER

Jens Ferdinand Willumsen

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Dansk

Afsendersted:

Charlottenlund (Danmark)

Modtagersted:

Washington D.C. (USA)

Omtalte personer:

Jacob Lachmann

Camilla Matthiesen

Carl Rohl-Smith

Sarah Rohl-Smith

Juliette Willumsen

Kristian Zahrtmann

Arkivplacering:

J.F. Willumsens Museum

Arkivkasse: A/II/4 - M

DOKUMENTINDHOLD

Willumsen er rejst fra New York, og Matthiesen skriver til ham, at han ikke skal bekymre sig om karrieren hjemme i Danmark. Matthiesen udsmykker Studentersamfundet, og han skal herefter udsmykke Jacob Lachmanns store villa i Ystad. Han kan derfor ikke rejse med Willumsen til Sverige eller Schweiz. Efter 3 år på Berlingske er Matthiesen begyndt at få indflydelse som kunstner og skribent, men han er nu opsagt pga. radikalisme. Han beklager, at Fru Rohl-Smith ikke er ham venlig stemt, og han beder Willumsen hilse hende. Det går ikke godt for Juliette mht. kunsten. Hun har ikke udstillet i år, og hun savner Willumsens hjælp. Matthiesen rejser til Rom og Pompeji i 3 måneder til vinter.

TRANSSKRIFTION

Charlottenlund 7 Juni 1901.

Kjære Willum!

Jeg havde jo nok tænkt mig, at der var noget i Vejen, siden Du ikke skrev, og noget urolige har vi jo også været for Dig. Men her i Danmark er man jo skolet i at vente, og da endelig Dit Brev kom, havde jeg en Lettelsens Fornemmelse og en Følelse af at have ventet længe. – Nå, så Du har altså ikke faet rammet en Kile ind i det New-Yorker-Samfund. Lad mig da strax sige Dig, at du, såfremt Du kommer hjem, aldeles ikke skal gjøre Dig Bekymring for at tage en afbrudt Carriere op. Thi her kan – jeg tror, hvem det skal være, – godt have været borte i Aarevis uden at det er bemærket. Jeg mindes således engang at have mødt Zahrtmann på Gaden og spurgt til hans Befindende og passieret videre, indtil det af Samtalen fremgik, at han havde været 3 Aar i Italien og Grækenland. – Ja, kjære Ven, jeg kan så godt forstå, om Du er blevet for gammel til at tage Kampen op påny – jeg havde ikke haft Mod til at forsøge den.

Men nu, da Du har forsøgt den, vil Du nok finde Ro til at arbejde videre herhjemme. At anvende en Række Aar på Forsøget at komme frem i Amerika, synes jeg heller ikke Du bør gjøre; og Tiden herhjemme, Fremtiden, synes mig slet ikke at se så dårlig ud. Her bygges en hel Del og anvendes meget mere dertil end tidligere. Højre har aldeles udspillet sin Rolle; og jeg har en Fornemmelse af, at det nu bliver os, der får Ordet; eller med andre Ord, at der nu bliver Brug for os. Din Fraværelse vil ingen Rolle spille. Jeg tror Du vil få noget at gjøre, når Du lægger Dig i Selen derfor. Jeg har jo arbejdet overmåde meget i de sidste Aar, og ikke mindst i Vinter i Studentersamfundet – hvor jeg da forresten har 14 Dages Arbejde endnu. Men jeg begynder også at få lidt af den lykkelige Fornemmelse af, at der er Brug for mig. Det ene Arbejde kæder det næste til sig. Forleden

Dag fik jeg Brev fra Ystad, hvor en Rigmand bygger sig et stort og elegant Hus; han opfordrede mig til at komme derover og foreslå ham Husets indre Udsmykning; og det trækker nu op til et stort og kunstnerisk Arbejde, som jeg er meget glad for. Men, kjære Willum, jeg har også strøget

Vægge blot for at få fat i Vægge. Nu er jeg forhåbentlig allerede over det Stadium og kan lade andre gjøre Strygearbejdet og selv bruge al min Tid og al min Evne til det kunstneriske. Og jeg er ikke den eneste. Der har lige nylig arbejdet en hel Stab af unge Kunstnere på Marienlyst' nye Badehotel, som skal være meget smukt; jeg selv har endnu ikke set det. Jeg mindes, at Du engang såe skæft til mig fordi jeg spildte Tid med at skrive Artikler i Berlingske. Nu har jeg holdt det ud i tre Aar og gjort mig megen Umage dermed; og jeg kan tydeligt mærke, at jeg i den Tid har fundet Ørenlyd rundt om for mine Meninger og vundet i Autoritet. Måske har det lige så meget som mine andre Arbejder bidraget til, at det nu går fremad for mig. (Iøvrigt er jeg opsagt på Grund af Radikalisme!) Nej Willum, jeg tror godt Du kan komme hjem og tage fat, hvor Du slap.

Den frie Udstilling trænger også højlig til Dig.

Endnu er alt på vore Udstillinger "på det Jevne".

Det har jeg netop iaften skrevet i Berlingske; men jeg har tillige skrevet, at den Dag, [hvor Kunsten vil velsigne alt Folket, ikke oprinder, før En står op og siger: den Dag skal komme ved mig – og giver sit hele Liv for dens komme.]

Kom hjem og vær den Ene.

Den Studietur til Schweitz eller Nordsverrig, som Du foreslår mig, kan jeg for Arbejdet i Ystad ikke gjøre med. Ellers vilde det have været mig meget kjært at være sammen med Dig igjen og trøste Dig lidt og arbejde sammen med Dig, thi ingen sætter alvorligere Pris på Dit Arbejde end jeg. Hvad Sagra Rohl-Smidt angår, da gjør det mig ondt, hvis hun føler mindre venligt for mig end tidligere; og jeg forstår ikke Grunden. Jeg selv har bevaret hende kjær siden min Amerikatur; at jeg intet så til hende eller Rohl-Smith, da han døde herhjemme, havde sin Grund i at jeg boede oppe i Himmerland ved Limfjorden. Hils hende hjærteligt fra Mig. – Juliette har jeg kun set meget lidt til, fordi jeg altid arbejder og kommer sent hjem, ca Kl 9 hver Aften, spiser til Middag og falder i Søvn; jeg har da kun Søndagen at være i Ro sammen med Misse og Børnene. Juliette var oppe i Studentersamfundet hos mig, og så og syntes udmærket om Decorationen. Hu selv har intet udstillet i år; det går hende kun dårligt med Kunsten, siger hun; hun savner åbenbart Din Hjælp. – Camilla har det nogenledes godt; nu glæder vi os til at bo i Ystad med Børnene i

**KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE**

NY CARLSBERGFONDET

Sommerferien, mens jeg gjør Forarbejderne til Udsmykningen. Både hun og jeg sende Dig vore kjærligste Hilsner. Til Vinter rejser vi til Rom og Pompei i ca 3 Måneder. - Lev da vel kjære Willum og lad os snart igjen høre fra Dig

Din Ven

Oscar Matthies.

Charlottensminde 7 Juni 1811.

Kjære William!

Jeg havde jo nok tænkt mig, at der
var noget i Vejen, siden Du ikke skrev
og noget urolige har vi jo ogsaa været for
Dig. Men her i Danmark er man jo et
litt i at vente, og da endelig Dit Brev kom,
hadde jeg en Lettelses Fornemmelse og
en Følelse af at have ventet længe. - Nå,
så Du har altså ikke fået rammet en
Kile ind i det New-Yorker-Samfund.
Lad mig da strax sige Dig, at Du, såfremt
Du kommer hjem, aldeles ikke skal gjøre
Dig Bekymring for at tage en afbrudt Car-
rière op. Thi her kan - jeg tror, hvem det
skal være, godt have været borte i Aarvis
inden at det er bemærket. Jeg mindes
således engang at have mødt Zakstunam
på Gaden og spurgt til hans Befindende
og passieret videre, indtil det af Sam-
talen fremgik, at han havde været 3 Aar
i Italien og Galesland. - Ja, kjære Ven,
jeg kan så godt forstå, om Du er bleet for
gammel til at tage Kampen op påny - jeg
harde ikke haft Mod til at forrige den.

Men nu, da du har forsøgt den, vil du nok
finde Ro til at arbejde videre herhjemme.
At anvende en Række Aar på Forsøget at
komme frem i Amerika, synes jeg heller ikke
du bør gjøre; og tiden herhjemme, Fremtiden,
synes mig slet ikke at se så dærlig ud. Her
bygger en hel Del og anvendes meget mere
derfor end tidligere. Højre har allerede ind-
spillet sin Rolle, og jeg har en Formodning
af, at det nu bliver os, der får Ordet, eller
med andre Ord, at der nu bliver Brug for
os. Din Forvarelse vil ingen Rolle spille.
Jeg tror du vil få noget at gøre, når du
lægger Dig i Selen derfor. Jeg har jo ar-
bejdet overmægtig meget i de sidste Aar, og
ikke mindst i Vinter i Studentercampen.
Det - har jeg da forresten her 14 Dages Lovtid,
de ender. Men jeg begynder også at få lidt
af den lykkelige Formodning, at der er Brug
for mig. Det ene Arbejde kæder det næste til
sig. Forleden Dag fik jeg Brev fra Ystad, hvor
en Prismaand bygger sig et stort og elegant
Hus; han opfordrede mig til at komme der-
over og forede ham Husets indre Udsmukt-
ning; og det trækker nu op til et stort og
kunstnerisk Arbejde, som jeg er meget glad
for. Men, kære Willum, jeg har også strøget

Væge blot for at få fat i Væge. Men er jeg
forhåbentlig allerede over det Stadium og kan
lade andre gøre Støgearbejdet og selv bruge
al min ^{Tid} til mine Emne til det Kunstneriske. Og
jeg er ikke den eneste. Der er lige uylig arbej.
det en hel Stab af unge Kunstnere på Marien-
lyst nye Bådehotel, som skal være meget smukt.
Jeg selv har endnu ikke set det. Jeg minde, at
Du engang så skæft til mig fordi jeg spillede
Tid med at skrive Artikler i Berlingske. Men har
jeg holdt det ud i tre Aar og gjort mig meget
mange Nemhed, og jeg kan tydeligt mærke, at jeg
har i den Tid har fundet Grønlid rundt om
for mine Meninger og rundt i Autoritet.
Måske har det lige så meget som mine andre
Arbejder bidraget til, at det nu går fremad
for mig. (Forrest er jeg opsagt på Grund af
Radikalisme!) Nu William, jeg tror godt Du
kan komme hjem og tage fat, hvor Du skal.
Den fri Udstilling trænger også højlig til Dig.
Endnu er alt på vore Udstillings "på det Jern".
Det har jeg netop i Aften skrevet i Berlingske, men
jeg har tillige skrevet, at den Dag, hvor Kunstene
vil velig alt Folket, ikke oprinder, for En
skal stå op og sige: den Dag skal komme ved mig
— og give sit hele Liv for den Krønne.
Kom hjem og vær den En.

Den Studietur til Schwitz eller Nordverris, som
Du foreslår mig, kan jeg for Arbejdet i Ystad ikke
gjøre med. Ellers vilde det have været mig meget
kært at være sammen med Dig igjen og trøste
Dig lidt og arbejde sammen med Dig, thi ingen
setter vist alvorligere Pris på Dit Arbejde end jeg.
Hvad Sams Rohl-Smith angår, da gjør det mig ondt,
hvis hun føler mindre venligt for mig end tidligere,
og jeg forstår ikke Grunden. Jeg selv har berøret
hende kjar siden min Amekatur, at jeg intet så til
hende eller Rohl-Smith, da han døde herhjemme, havde
min Grund i at jeg boede oppe i Himmelstaud ved Fin-
gorden. Hils hende kjærligt fra mig. - Juliette har
jag kun set meget lidt til, fordi jeg altid arbejder og
kommer sent hjem, ca kl 9 hver Aften, spiser til Mid-
dag og falder i Søvn; jeg har da kun Søndagene at
være i Ro sammen med Miss og Børnene. Juliette
var oppe i Studietur sammen med mig og så og squites
indmærket om Decorationen. Du selv har intet indblik
i det; det går hende kun dårligt med Kunsten, vis hun;
Min sønner åbentbart Du Hjælp. - Camilla har det
nogetledes godt, nu glæder vi os til at bo i Ystad
med Børnene i Sommerferien, mens jeg gjør Forar-
bejderne til Udbygningen. Både hun og jeg sende
Dig vor kjærligste Hilsener. Til Vinter rejser vi til
Rom og Pompei i ca 3 Måned. - Lev da vel
kjære William og lad os snart igjen høre fra Dig
Din Ven Oscar Mathias.